

3163

۳۴۴

کوفی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مؤلف: جزایری، سید محمد حسین، ۱۳۶۳-

عنوان: نام پدیدآورنده: طریق الجنه، سبک زندگی اهل بهشت در دنیا از

منظر قرآن کریم / سید محمد حسین جزایری

مشخصات نشر: قم: ذکر، ۱۳۹۸.

ISBN: 978-622-6319-04-1 مشخصات ظاهری: ۳۴۴ص؛

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: راه و رسم زندگی (اسلام) - جنبه های قرآنی

موضوع: شیوه زندگی - جنبه های قرآنی

رده بندی کنگره: ۱۳۹۸ ج ۴ ر ۲ / ۱۰۴ BP

رده بندی دیویی: ۲۹۷ / ۱۵۹

شماره کتابشناسی ملی: ۹۸۵۴۷۲۶

طریق الجنة

سبک زندگی اهل بهشت در دنیا از منظر قرآن کریم

سید محمد حسین جزایری

انتشارات ذکرى

«طريق الجنة»

سبک زندگی اهل بهشت در دنیا از منظر قرآن کریم

تدوین و نگارش: سید محمد حسین جزایری

ناشر: ذکرى / قم

نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۸

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۳۰۰/۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۳۱۹-۰۴-۱

تلفن مرکز پخش: ۰۹۱۳۸۹۵۷۸۹۸

تشکر:

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَفْتِيحُ الثَّنَاءَ بِحَمْدِكَ، وَأَنْتَ مُسَدِّدٌ لِلصَّوَابِ بِمَقْنِكَ، وَ
يَقْنُتُ أَنَّكَ أَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ فِي مَوْضِعِ الْعَفْوِ وَالرَّحْمَةِ وَالصَّلَاةِ وَ
السَّلَامِ عَلَى خَاتَمِ الْأَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ مُحَمَّدٍ وَأَهْلِ بَيْتِهِ الطَّاهِرِينَ وَ
الْأُئِمَّةِ الْمُعْصومِينَ وَالْعِنةَ اللَّهُ عَلَى أَعْدَائِهِمْ أَجْمَعِينَ.»

بر خود لازم می دانم از زحمات تمام افرادی که به نحوی در به ثمر
رسیدن این پژوهش نقش داشته و حقیر را یاری نمودند به ویژه
والدین بزرگوار، همسر مهربان و فداکارم، خانواده صبور و دوستان
همراهم تشکر و قدردانی نمایم؛ به طور خاص از اساتید محترم
حجج اسلام و المسلمین دکتر اعرابی و دکتر ناصح که بنده را
مشمول لطف خود قرار دادند کمال تشکر را دارم. عرت، صافیت و
عاقبت بخیری را برای همگان از درگاه خداوند سبحان مسالت دارم.

تقدیم:

تقدیم به پیشگاه مقدس، بانوی با فضیلت، دختر موسی بن جعفر،
خواهر علی بن موسی الرضا علیه السلام و عمه چهارم امام همام، حضرت
فاطمه زهرا علیها السلام معصومه علیها السلام که بارگاه مطهرش زینت شهر قم و مایه ی
تقدس و نورانیت این دیار است. هم او که زیارتش همانند زیارت
برادر رئوفش می باشد و نزد خداوند کریم دارای شأن و منزلت
است.

السلام علیها یوم ولدت و یوم ماتت و یوم تبعث حیا.

فهرست مطالب

۱۴	مقدمه
۱۷	بخش اول: کلیات و مفاهیم
۱۹	فصل اول: کلیات
۱۹	تبیین مسأله
۲۰	اهداف و فوائد
۲۰	کاربرد نتایج
۲۱	ضرورت تحقیق
۲۲	فصل دوم: مفاهیم
۲۲	دنیا
۲۳	آخرت
۲۴	بهشت
۲۵	جهنم
۲۶	عاقبت به خیری

۲۶.....	ایمان
۲۶.....	عمل صالح
۲۷.....	سلوک
۲۷.....	سبک
۲۹.....	بخش دوم: معنای عاقبت به خیری و عاقبت به شری
۳۱.....	معنای عاقبت
۳۲.....	معنای شر
۳۲.....	معنای خیر
۳۳.....	نتیجه گیری
۳۷.....	بخش سوم: نسبت سلوک دنیایی با حیات اخروی
۴۷.....	بخش چهارم: بهترین راه بهشتی شدن
۵۵.....	بخش پنجم: خصائص و روابط انسان، دنیا و آخرت
۵۷.....	فصل اول: ویژگی های مهم دنیا
۶۰.....	فصل دوم: ویژگی های مهم آخرت
۶۲.....	فصل سوم: ویژگی های مهم بهشت
۶۴.....	فصل چهارم: ویژگی های جهنم
۶۶.....	فصل پنجم: ویژگی های مهم انسان در دنیا
۶۶.....	فصل ششم: چند ویژگی مهم خداوند سبحان
۶۷.....	بخش ششم: اوصاف بهشتیان در دنیا از دیدگاه قرآن کریم
۶۹.....	فصل اول: ایمان

معنای لغوی ایمان.....	۶۹
ضد ایمان از منظر قرآن کریم.....	۶۹
رابطه ایمان و اسلام در پرتو آیات قرآن.....	۷۴
دلیل قرآنی.....	۷۵
دلیل روایی.....	۸۱
صفات مؤمنان در قرآن.....	۹۰
«ایمان» جزء العله‌ی بهشتی شدن.....	۹۰
رهزن ایمان.....	۹۵
متعلق ایمان.....	۹۵
فصل دوم: عمل صالح.....	۱۰۱
معنای لغوی.....	۱۰۱
ضد عمل صالح در قرآن.....	۱۰۲
حبط عمل صالح از منظر قرآن کریم.....	۱۰۶
خسارت زده‌ترین مردم از دیدگاه قرآن کریم.....	۱۱۶
فوائد عمل صالح برای عامل.....	۱۲۶
جعل اعمال صالح به عنوان جزء العله.....	۱۳۰
فصل سوم: تقوی.....	۱۳۷
معنای لغوی.....	۱۳۷
ضد تقوی.....	۱۳۸
فوائد تقوی.....	۱۴۲
حداکثر و حداقل تقوی.....	۱۴۵

۱۶۶.....	علیت تقوی برای نیل به بهشت در آیات قرآن.....
۱۵۷.....	صفات متقین در قرآن.....
۱۶۱.....	فصل چهارم: احسان.....
۱۶۱.....	معنای لغوی.....
۱۶۲.....	ضد احسان.....
۱۶۳.....	علیت احسان برای حصول بهشت از دیدگاه قرآن کریم.....
۱۷۹.....	صفات محسنین در قرآن.....
۱۸۳.....	فصل پنجم: مهاجرت و مجاهدت.....
۱۸۳.....	معنای لغوی.....
۱۸۴.....	ضد آن دو در قرآن کریم.....
۱۸۷.....	انواع جهاد.....
۱۸۸.....	رهزن جهاد و هجرت از دیدگاه قرآن کریم.....
۱۸۹.....	علیت جهاد و هجرت برای نیل به بهشت.....
۲۰۴.....	فصل ششم: صبر.....
۲۰۴.....	معنای لغوی.....
۲۰۵.....	ضد صبر در قرآن کریم.....
۲۰۷.....	فواید صبر با توجه به آیات قرآن کریم.....
۲۰۸.....	سببیت صبر برای رسیدن به بهشت.....
۲۱۶.....	فصل هفتم: استقامت داشتن در راه مستقیم.....
۲۱۶.....	معنای لغوی.....
۲۱۷.....	ضد استقامت در راه مستقیم.....

۲۱۷	 سببیت استقامت در راه مستقیم برای بهشتی شدن
۲۲۲	 فصل هشتم: اطاعت از خدا و رسولش
۲۲۲	 معنای لغوی
۲۲۳	 ضد اطاعت از خدا و رسول
۲۲۴	 ارکان اطاعت
۲۲۵	 صفات مدعیین از دیدگاه قرآن
۲۲۶	 سببیت اطاعت برای بهشتی شدن
۲۳۲	 فصل نهم: اخلاص
۲۳۲	 معنای لغوی
۲۳۳	 ضد اخلاص
۲۳۳	 فرق مخلص و مخلص
۲۳۶	 فوائد اخلاص
۲۳۸	 علیت اخلاص برای بهشتی شدن
۲۴۱	 فصل دهم: صدق
۲۴۱	 معنای لغوی
۲۴۲	 ضد صدق در قرآن کریم
۲۴۴	 فوائد صدق
۲۴۵	 اثبات سببیت صفت صدق برای نیل به بهشت
۲۵۵	 صفات صادقین
۲۶۳	 فصل یازدهم: تزکیه نفس
۲۶۳	 معنای لغوی

۲۶۳	ضد تزکیه
۲۶۴	ارکان تزکیه
۲۶۷	فوائد تزکیه
۲۶۸	اثبات سبیت صفت تزکیه برای بهشتی شدن
۲۸۰	فصل دوازدهم: مسابقه به سوی بهشت
۲۸۰	معنای لغوی سبق
۲۸۱	معنای مسابقه
۲۸۱	علیت مسابقه به سوی بهشت برای نیل به بهشت
۲۸۷	فصل سیزدهم: خوف از مقام خدا
۲۸۷	معنای لغوی
۲۸۷	ضد خوف
۲۸۸	تبیین مراد از خوف از مقام رب
۲۹۴	منشأ خوف از مقام رب
۳۰۲	فوائد خوف از مقام الهی
۳۰۵	فصل چهاردهم: نهی نفس
۳۰۵	معنای لغوی
۳۰۷	ضد نهی
۳۰۷	ارکان نهی
۳۰۸	اثبات سبیت نهی نفس برای بهشتی شدن
۳۱۲	فصل پانزدهم: مصلین خاص
۳۱۲	معنای لغوی

۳۱۴.....	توضیح آیات مورد استناد.....
۳۳۵.....	نتیجه گیری.....
۳۳۸.....	فهرست منابع و مآخذ.....

www.ketab.ir

مقدمه

برای هر انسان عاقل، متعقلی واضح است که وی:

- ۱- زنده و دارای حیات می باشد؛
 - ۲- این انسان زنده مشغول زندگی کردن است؛
 - ۳- ظرف تحقق حیاتش در مکانی به نام دنیا می باشد؛
 - ۴- به حکم عقل، نقل، وحدان و تجربه قطع به مختومه شدن این حیات در زمانی خاص دارد؛
 - ۵- وی نسبت به زندگی پس از زندگی دنیائی یا مقطوع است یا مظنون است و یا شک؛
 - ۶- هر کدام از سه حالت فوق را که داشته باشد به تبع آن نسبت به تأثیر نحوه زندگی و سیر زندگی دنیائی خود در زندگی پسا دنیایی یا مقطوع است یا مظنون است و یا شک.
- حال چنین انسانی با چنین داشته های علمی و تجربی و البته با توجه به ویژگی های خود دنیا و پسا دنیا، نمی تواند نسبت به آینده ی بعد از امروز دنیائی اش بی توجه و معرض باشد؛ حتی اگر در تمام واضحات گفته شده مردد و مناقشه گر باشد؛

چرا که در نهایت احتمال فردای پس از امروز را می‌دهد و این احتمال اگر هم از نظر او ضعیف باشد محتمل قوی ای دارد. یکی دیگر از مطالبی که به گوش انسان‌ها می‌رسد و در جهان قائل و مروج دارد این است که سبک زندگی انسان در زندگی بعدی بازخورد و برآیند سبک زندگی وی در این نشئه است. یکی از نظریه‌های جدی در مورد دنیا، آخرت، مرگ، انسان و آفریننده، نظریه‌ی متین و قوییم اسلام است. اسلام ضمن تأکید بر وجود خالق حاکم مالک دنیا، آخرت و انسان، که محیی و ممیت است و نیز تصریح به عدم ثبات این دنیا و نیز وجود آخرت، تأکید دارد که فردا انسان‌ها یا در نعمت و آسایش به سر می‌برند و یا در نقمت و عذاب. اسلام ادعا دارد که سبک زندگی دنیوی انسان‌ها، نقش اساسی در سبک برخورد خداوند با آن‌ها در قیامت دارد.

باتوجه به این مطالب لازم است با بررسی جامع الاطراف این دیدگاه به این سؤال مهم پاسخ دهیم که از نظر اسلام و خداوند چه انسان‌هایی حسن عاقبت خواهند داشت تا خود را در زمره‌ی آن‌ها قرار دهیم.

پاسخ به این سؤال و البته عمل به یافته‌های علمی مطرح شده در این پاسخ می‌تواند نقش مهمی در خروج از سردرگمی، اضطراب و دغدغه ملال‌آور انسان‌ها نسبت به آینده داشته باشد؛ لذا برآن شدیم که باتوجه به متن اصلی اسلام که همان قرآن مجید می‌باشد در تبیین این مهم گام کوچکی برداریم.

روش ما در این تحقیق بررسی آیاتی است که در آن خداوند به طور مستقیم انسان‌ها را به خاطر عمل یا صفتی وعده به سکونت در بهشت می‌دهد؛ همین نکته می‌تواند سبک‌ساز زندگی انسان باشد. البته مشخص است که این روش اولاً به صفات ایجابی می‌پردازد و از بررسی صفات سلبی اجتناب می‌کند چون آن خود نوشتار دیگری

می‌طلبد و ثانیاً به تمام صفات ایجابی هم نمی‌پردازد، بلکه به صفاتی می‌پردازد که به طور واضح و صریح خداوند از الفاظ جَنَّت، جَنَات، ادخال در بهشت و اصحاب بهشت بودن استفاده نموده است.

لازم به ذکر است که مطالب مطرح در این نوشتار به طور پراکنده در کتب تفسیری و نیز برخی از کتاب‌های راجع به آخرت و بهشت نیز موجود است و حتی برخی از پایان نامه‌های حوزه‌ای که توسط راقم سطور رؤیت شد نیز به فراخور، مطالبی در این زمینه دارد و سعی ایشان مشکور است إن شاء الله. ولی روش تحقیق ما از چند جهت متمایز از دیگران است:

۱- نظم خاصی که در طرح مطالب در نظر گرفته شده است.

۲- بررسی معانی لغوی هر عنوان و ضد آن که در تشخیص صحیح و معرفت کامل‌تر نسبت به آن صفت و به تبع آن ساختن زندگی صحیح‌تر مؤثر است.

۳- بررسی آیات از دیدگاه مفسرین برای فهم، تفهیم و تفهیم بهتر و دقیق‌تر مطالب.

۴- بیان احتمالات متعدد در بیان برخی از آیات و در بعضی موارد اختیار قول مخالف بسیاری از مفسرین.

امید است که این تحقیق زمینه را برای تفکر، ترویج و تکمیل فرهنگ صحیح زیست انسان‌ها مهیا نماید و مرضی حضرت حق جلت عظمته قرار گیرد.

وما توفیقی إلا بالله علیه توکلت وإليه أُنِيب

سید محمد حسین جزایری / بهار ۱۳۹۸ / قم